

Таня ***ВАРАДИНОВА***

ДРУГОТО ЛИЦЕ НА ПРОЛЕТТА

Идва пролет. Облаците носят
светлата надежда в моя град.
А светът кърви... навън разкъсват
с бомби и куршуми този свят.

Пролет идва. И снегът топи се.
Пролетни цветя цъфтят...
А сирени вият, ужас плисва,
но дали покайва се светът?

Зейнали са раните. И Бога вика
от земята братовата кръв...
Каин и Авел пак убиват
своите деца със алчна стръв.

Пролетта е тука, небесата
се усмихват със лазур и светлина.
Но защо, за Бога, на земята
съществува думата война?

И защо невинните, децата, Боже,
трябва да изплащат грехове?
И защо в сърцата ни не може
вместо зло и алчност, обич да расте?

КОГАТО СЕ СЪБУЖДАТ ПТИЦИТЕ

Когато се събуждат птиците,
изпяват рано своите мечти,
и на лъчите ранни с колесниците
политат в светлите си дни.

А ние, стиснали пестниците,
на бой със себе си вървим
И вместо радост – болка във зениците
струѝ, а ние крачим и кървим.

Но пак вървим, затворили очите си,
за тези пълни с обич чудеса.
Безумците, заключили душите си,
не чуваме на Господ Бог гласа!

А той във цветето уханно скрит е,
във облака сребрист, във утринта,
във вятъра, разбъркващ ни косите,
в лъча, докосващ нежно вечерта,

във капките роса, проблясващи
върху тревите тънки в ранина,
в звездите – нощем неугасващи,
във вечерната хладина.

В снежинките, по миглите замръзнали,
в следобедната лятна мараня,
във слънчевите зайчета забързани,
във пъстрите листа на есента!

Когато се пробужда утрото,
изпраща ни Божествен благослов.
Чрез птиците и изгрева, в минутите,
изпълнени със нежност и любов!

Електронно издание на адрес: **vestnikiskri.com**
Издава свещ. Лъчезар Лазаров, отговорни редактори Снежана Костадинова, Боян Балкански. С. Искрец
Тел. за връзка – **0885987833**. Моля, изпращайте материали на електронен адрес: **vestnik_iskrec@abv.bg.**
Ползвани сайтове: https://www.slovo.bg/old/vutimsky

ISSN 2738-7798

Ѝскри в Ѝскрец словесното огниво. И сее във душата светлина. Сеяч е то на дефицитно слово, разнасящо човешка топлота.
П. Пеев

ИСКРИ

СТРАНИЦИ ЗА ПРАВОСЛАВИЕ И КУЛТУРА. Година III, брой 40, юни , 2022 г.

ПАСТИРЪТ на ЕРМ

Св. ап. Ерм живял в края на първия и началото на втория век след Христа. Той бил един от седемдесетте апостоли и бил жител на Рим.

Не се знае много за живота му. По всяка вероятност бил семеен човек, търговец. Това, което е сигурно, и в същото време важно за нас е, че той бил първият епископ на древния тракийски град Филипопол – днешния Пловдив.

„– Ти кой си…?
– Не знаеш ли кой съм? Аз съм пастирът, комуто си предаден.“

Така отвръща ангелът на светия апостол в неговите божествени видения, които са причина да напише книгата „Пастир“. Раннохристиянска литература, която се е запазила до нас в преписи от далечния четвърти век.

Предполага се, че св. ап. Ерм бил ученик на ап. Павел. Именно от него той бил ръкоположен за епископ.

Изследователите сочат, че още в най-ранни времена, дори когато не са имали Новия Завет пред очите си, християните са носили ясно съзнание за църквата и за нейната мисия в света. Едно от най-забележителните свидетелства на раннохристиянската писменост е апокалиптичната книга "Пастир" на Ерм.

Неговото име се споменава в посланието на св. ап. Павел до Римляните. Той прегърнал пламенно новата християнска вяра, която още повече украсявала неговата скромност и търпеливост, неговото простодушие. Паметта му се чества на 31 май, а по стар стил – на 12 юни. ***Продължава на стр. 2.***

Професор Илия Цоневски, един от бележитите български богослови на двайсети век в областта на Патрологията, изучава и анализира Пастира на св. ап. Ерм.

Той твърди, че книгата заема изключително място всред писмените паметници от епохата на ранното християнство, както по форма, така и по съдържание. Този вдъхновен от Бога труд съдържа пет видения, дванадесет заповеди и десет подобия – притчи. Книгата е именувана така, понеже поголямата част от съдържанието ѝ е разкрито на нейния автор от небесния ангел на покаянието, който му се явявал в образа на пастир.

И по форма, и по съдържание тя се отличава от съчиненията на другите апостоли, които са написани като послания. Пастирът има апокалиптическа форма: съдържанието му е изложено в откровения и нравствени наставления, които трябвало да бъдат записани от Ерм за всички вярващи. Освен това, докато в съчиненията на другите апостолски мъже се разглеждат и изясняват както догматически, така и нравствени въпроси, Пастирът има предимно нравствено-назидателен характер…

Ето някои основни моменти от нейното съдържание.

„Открий ми се, братя, насън от прекрасен момък, който ми каза:

– Старицата, от която взе книжката, коя мислиш, че е?

– Сибила. – рекох.

– Грешиш, не е.

– А коя е? – попитах.

– Църквата.

– А защо е старица?

– Защото е сътворена първа, преди всичко. Заради нея е сътворен светът.

След това видях изглед на моя дом. Дойде същата старица и ме попита дали съм дал книжката на презвитерите. Казах, че още не съм я дал.

– Добре си сторил. – рече тя – Защото трябва да добавя нещо към нея. Когато приключа с целия текст, чрез теб той ще стане известен на всички избрани. […]

– Виждаш ли това величествено нещо?

– Не, госпожо. – отвърнах аз.

– Не виждаш ли пред себе си голяма кула, издигаща се върху води от блестящи четириъгълни камъни?

Кулата се строеше в четириъгълник от момците, които бяха дошли със старицата. Други десетки хиляди мъже донасяха камъни – едни от дъното, други от сушата – и ги даваха на шестимата момци. Те ги взимаха и строяха. Камъните довлечени от дъното, всички ги вграждаха в строежа, защото бяха подредени и се съгласуваха със структурата на другите камъни. Така се съчетаваха един в друг, че структурата на строежа не личеше, а сякаш бе изградена от един камък. […]

–Кулата, която виждаш да се строи, съм аз – църквата. Аз ти се явявах и сега, и преди. Което би искал да научиш за тази кула, ще ти открия, за да се радваш със светиите. […]

Чуйте ме, чеда. Аз ви възпитах в много безкористност, незлобивост и благочестие заради милостта на Господа. Той изля върху вас Своята правда, за да бъдете оправдани и да се усъвършенствате в доброто извън всяко безчестие и неправда. Вие обаче не искате да се откажете от своите безчестия. Слушайте ме, прочее, сега! Имайте мир в себе си, надзиравайте се един другиго и взаимно се подкрепяйте. И не прибирайте само за себе си Божиите дарове от земята, но давайте и на лишените. Защото едни поради много ястия се свличат в телесна немощ и опустошават тялото си. А плътта на други, които няма какво да ядат, се обезсилва поради това, че ѝ липсва достатъчно храна, и тялото им заболява. До това води вредното безразличие на вас, които имате, спрямо тези, които са лишени. Внимавайте в идещия съд. Вие, имащите в излишък, погрижете се за бедните, докато кулата все още не е построена. Защото след като бъде завършена, ще искате да благотворите, но не ще имате къде. […]

– Преди всичко вярвай, че Бог е един. Всичко е създал, наредил, всичко е сътворил от несъществуващо към битие и всичко съдържа, оставайки Сам неизмерим. Вярвай в Него и бой се от Него. А боейки се, имай въздържание. Спази това и ще отхвърлиш всяко безчестие от себе си и ще се въоръжиш с всяка праведна добродетел. И ще живееш с Бога, ако спазиш тази заповед. […]

– Имай безкористност, бъди незлобив и ще станеш като новородените, които не познават безчестието, унищожаващо човешкия живот. Първо недей никого да клеветиш, нито пък с удоволствие да слушаш клеветник. […]

– Обичай истината и само истина да излиза от твоите уста. Тези, които лъжат, не зачитат Господа и стават разбойници за Господа. […]

– Аз съм за покаянието и на всички, които имат покаяние, давам съзнание. Не ти ли се струва, че е едно и също да се покайваш и да имаш съзнание? Покаянието е велико съзнание. Защото този, който е съгрешил, съзнава, че е извършил нечестиво дело пред Господа. Деянието, което е извършил, тежи на сърцето му, той се кае и никак не извършва безчестие, но прави всякога добро, смирява душата си и я изпитва, понеже е съгрешил. Виждаш ли, че покаянието е велико съзнание?“ †

Глория ***КОСТАДИНОВА***

ХЛЕБНИТЕ ТРОХИЧКИ

Денят бе дошъл мрачен и сърдит. Слънцето стоеше забулено зад сивопепеливата пелерина на тъжното небе. От време, на време успяваше да се прокрадне, лъчите пробиваха булото и нетърпеливо се спускаха към земята, там където хората очакваха онази топла, дъхава пролет. Очакваха я тайно, докато крачеха по дългите тротоари и алеи. Някои се спираха пред кафенетата, разминаваха се пред вратите, други излизаха от близките магазинчета със заети ръце. Всеки носеше по нещо. Един повече, друг по-малко… Скоро вратата на едно малко магазинче се отвори и зад нея се появи фигура на прегърбен старец с вълнени панталони и груба измачкана връхна дреха. Обувките му бяха старомодни, но добре лъснати. Лицето му все още не се виждаше добре, защото на него имаше медицинска маска. Щом излезе навън зави добре в хартиен плик, това което си бе купил от магазина, сложи го под мишница и се запъти към пешеходната пътека. Изчака търпеливо, докато шофьорите му дадат път и пресече. Насреща му се появи сестра Ани, която най-вероятно идваше от болницата. Стъпваше леко и грациозно. Изражението ѝ беше топло и приветливо.

– Дядо Стамене – обади се тя изведнъж и спря по средата на пешеходната пътека. Старецът се изправи. Трябваха му няколко секунди, за да я фокусира.

– А! – възкликна той – Аз отивах при Вас.

–Зная, зная, но ми изникна спешна работа. Докторът ме освободи за час. Ще бъда в кабинета към десет. Ела тогава и ще те превържа. Междувременно няколко шофьори и от двете посоки на пътя започнаха нервно да натискат клаксоните, тъй като двамата пешеходци стояха вече няколко минути по средата на пътеката.

– Айде бе, дядка! – чу се гласът на един от изнервените шофьори. Беше си подал главата през прозореца и ръкомахаше наставнически.

Старецът погледна към младежа, въздъхна тежко, а след това продължи. Сестрата вече бе тръгнала, дори не го бе оставила да се изкаже. Найсетне премина от другата страна. Мислеше как да запълни времето си. Трябваше да чака, докато стане десет и сестрата се върне. Ходеше при нея от няколко дни. Винаги тръгваше рано. Минаваше до магазинчето, за да си купи нещо за вкъщи, а след това се запътваше към болницата. После отиваше към спирката и чакаше автобус номер 7. Прибираше се в своя малък апартамент. Хапваше каквото си е купил, после прилягваше за своята следобедна дрямка. Към четири се събуждаше. Препрочиташе някоя книга, решаваше кръстословиците от старите броеве, а понякога, когато се отегчаваше от тези занимания, изваждаше дървена кутия с черни и бели квадратчета. Слагаше я на масичката и започваше да реди шахматните фигурки. Това му бе любимата игра, ала нямаше с кого да я играе. Децата в Италия, внуците в Германия… За тях в България нямало живот. Когато баба Елисавета починала преди две години, те непрестанно увещавали дядо Стамен да отиде с тях в чужбина, но той бил категоричен. За него, въпреки несгодите, въпреки неволите и болестите, в България все още имаше живот. Мислеше за думите им постоянно, дори сега, когато вървеше и търсеше къде да поседне. Дядо Стамен приседна и въздъхна. Нещо му пречеше да си поеме свободно въздух. Прокара ръка по лицето си. Маската все още стоеше на него, напълно я бе забравил. Свали я и се сети как продавачката в магазина му направи забележка тази сутрин. Бил в рисковата група и трябвало да пази себе си и останалите. „И от какво ще ме предпази“, мислеше си той, гледайки към „животоспасяващото чудо“, превърнало се в неизменна част от човешкото ежедневие. „Де да можеше да спре болката от тежката операция“, продължи да мисли…

Времето бе все така мрачно. Започна да подухва лек ветрец. Наоколо кръжаха гълъби. Старецът ги гледаше как свободно отлепяха малките си крачка от земята и политаха. Сети се, че носи хляб със себе си. Извади го от хартиената торбичка и започна да им хвърля трохички. Колкото повече им хвърляше, толкова повече се множаха. Сякаш някой им се обаждаше, за да им каже добрата новина. Дядо Стамен се усмихна. Около него вече бе пълно с гълъби. Чудеше се откъде се навъдиха толкова много. Това пак го наведе към дълбоки разсъждения, докато подхвърляше весело трохичките. „ А може би винаги са си били тук, но на друго място са търсели храна и сега именно хлябът успя да ги събере… Трохичките, които правят едно цяло и дават живот, дори в най-мрачните дни. Колко ли хлебни трохи трябва да паднат тук на тази земя, че и нашите деца да долетят обратно?“ За пореден път се отрони тежка въздишка. Нямаше отговор на този въпрос. Дядото Стамен се сепна изведнъж. Погледна към часовника си. Наближаваше десет. Изправи се от пейката и закрачи бавно. След като направи една две крачки, се спря и се върна отново към пейката. Наоколо все още имаше гълъби, които доволно кълвяха белите трохи. Дядото извади и останалото от хляба и започна да го рони по земята. Трохите политаха в небето и падаха на земята като бели снежинки. Врабчета, гълъби – всичко се спусна да кълве, докато дядо Стамен се усмихваше. Успя да нарони целия хляб, за него не бе останал и залък, ала очите му грееха, защото сега птиците нямаше да си отидат, за да търсят подслон на друго място. Това щеше да ги задържи малко по-дълго. Дядо Стамен хвърли хартиената торба в кофата и пое напред. Около пейката, кръжаха гълъби, врабчета и весело чуруликаха. Високо над тях Слънцето спусна златист лъч в опит да разреже мрачното було. Този път можеше и да успее. Време беше да се покаже и да дойде пролет. †

Людмила ***ПЕТРОВА***

ДЪЖД

Облакът целува
сенките на покривите.
После
тихо се навежда,
за да чуе
тайните им.
Те му шептят
за молитвите на майките,
разкриват
скритите надежди,
разказват за демоните
на страха,
после рисуват
силуети на бащи,
прегърбени от бъдеще.
Щастие, лишено
от радост,
тъга, лишена
от страдание.

Облакът целува
сенките на покривите
и ги мие със сълзите си.
Тайните се давят в тях. †

Вероника ***ИВАНОВА***

СЛЕД ИЗПОВЕД

След априлските
ледени пръски,
освежен се усмихва града.
И следобедът с майчини пръсти
прекръства всички деца.
В детско синьо просветва небето,
дъждът е измил греховете.
Как хубаво е
в априлския ден
да вдишваш света
пречистен, обновен.

СЪЛЗА

Върви сред гора
от тъмни дървета.
В пазвата крия сълза,
в тъмнината да свети.

Ако достатъчно дълго вървя
дали ще стигне до мен
светлината?
Ако достатъчно дълго мълча
дали ще успея в шепи
да побера тишината?

Една тъмна гора е пред мене
от зло и ненавист градена,
но в сърцето ми топло, човешко,
е частица от Бога вградена. †

Александър ***ВУТИМСКИ***

ВЛАК

В безпределните, тъмни полета
пее весело черният влак.
И безшумният вечерен мрак.
И студеният сън на купето.

Във стъклата есенният вятър,
долетял отдалече, плющи.
И лети, и лети, и лети
като птица – дълбоко в полята –

устременият влак... И сърцето ми!
И тревожните мои гърди!
Ето – бледи – прелитат звездите.
Ето – ледно – минава небето.

О, пътувай, пътувай, пътувай
във бездънната, тъмната шир!
О, пътувай, пътувай безспир,
влак, носи ме, стихийно,
вълнуващо

към звездите, далече напред –
срещу мрака безкраен в полята,
срещу вятъра, черният вятър.
О, пътувай, носи ме напред!

Аз жадувам движение, влак!
Аз съм жаден за пролетни полети.
Мойте мисли са смели и волни...
О, пътувай, лети със крила! †

Ген. Георги ***ПЕТРОВ***

ПО СТЪПКИТЕ НА ВАЗОВ И ИСКЪРСКОТО ДЕФИЛЕ

На 9 юли се навършват 172 години от рождението на Иван Вазов. Едва ли има българин, който да не е прочел романа „Под игото“ или като ученик да не е декламирал „Аз съм българче“ и „Опълченците на Шипка“. По-малко обаче се знае за връзката на писателя с Искърското дефиле, селищата и хората в него.

Известно е, преклонението на Иван Вазов пред величието на българската природа, тя е вдъхновение за поета и заема специално място в творчеството му. Той е запленен и от красотата на Искърското дефиле. Многократно посещава местата в него, дори е имал намерение да си построи къща в Своге, като за целта купува място „под сянката на няколко дъба, при поточето Зли дол“. Често се разхожда сред природата, пеша или на кон, сам или с местни водачи, катери се по високи скали в планината, посещава манастири и забележителности, влиза в пещери.

Писателят е един от първите пътници на новооткритата през 1897 г. ж.п. линия София – Роман. Поразен е от красивите гледки, които се откриват пред очите му. За скалите край Лакатник пише: „Чудни скали от север. По техните страхотно стръмни върхове стърчат уединени камъни, имеющи форма на сфинксове, кумири, пагоди, чудати кули. Исполинската стена е чудна. Окото не може да се нагледа на тая игра на природата!“.

Със сигурност първото пътуване на поета из Искърския пролом му прави силно впечатление и по-късно той обикаля многократно села и местности в него. Посещава водопада „Скакля“, селата Бов, Церово, Заселе. Всичко документира в своя пътепис „Из мала Стара планина“.

Около 1897-1898 г. Вазов и един тогавашен министър, водени от местни хора, влизат в пещерата „Темната дупка“. Светят си със свещи. Навлизат доста навътре и свещите им изгасват. Успяват невредими да излязат на светло, но доста уплашени. Едва след 20-на години, в пътеписа „По висините и самотиите“ той споделя за това опасно приключение.

На 45 км от София, в красивото Искърско дефиле се намира Заселе – селцето, което е вдъхновило патриарха на българската литература да напише известния си разказ „Дядо Йоцо гледа“.

Сред буйни вековни дъбови и букови гори и ширещи се тучни ливади и поляни, Заселе буквално е кацнало на ръба на отвесни скали, от където се спускат водите на водопада „Скакля“ – третият най-висок в България, а пред очите на посетителя се разгръщат диплите на Западна Стара планина. Това е едно от любимите места на българския писател. Тук той е идвал много пъти, за да черпи вдъхновение от красотата и величието на природата.

Днес мястото е превърнато в атрактивна туристическа дестинация и е познато като Вазовата екопътека, своеобразен културно-исторически маршрут, представящ пред днешните посетители природните красоти и гледки, запленили някога българския поет. Екопътеката е открита официално преди 10 години и свързва селото и Гара Бов. По нея има мостчета, както и осветление по ръба на скалния венец по цялото ѝ протежение. Навсякъде са разположени информационни табели и места за отдих. В Заселе има няколко запазени тракийски могили, остатъци от римски път, крепост, манастир. Могат да се чуят интересни предания и легенди, например, че тук лежи все още неоткритото съкровище на Вълчан войвода.

Любимо място на Вазов и негова голяма любов е Черепишкият манастир „Успение Богородично“. Смята се, че днешното си име той носи от белеещите се кости на Шишмановите войници, загинали в битка с поробителите през 1396 г. Днес в манастира има музеен кът и надпис: „Любимата тераса на патриарха на българската литература“. В района на светата обител се развиват събитията от известния разказ на Вазов „Една българка“.

Природата в Искърското дефиле – страховита и тайнствена, строга и приветлива, но винаги вдъхновение! Като че ли не ни стигат думите да я опишем, но Вазов ги е намерил, за да разкрие нейната магия, уникалност и величие. На нас не ни остава нищо друго, освен да посетим и разгледаме този природен феномен, да прочетем написаното от големия наш писател и, разбира се, да правим всичко, което е по силите ни, за да остане във вечността това Божие великолепие, а прославящите го слова да се знаят и помнят и от поколенията след нас. †

Свещ. Л. ***ЛАЗАРОВ***

СЛЕД ИЗМИСЛЕНАТА ИСТОРИЯ НЕ ОСТАВА НИЩО

Въпрос на гледна точка… Истина е, че световната история не е минало, щом живеем с нея днес, щом ни вълнува и тревожи… Станислав Лец казва, че **„ако очистим историята от лъжата, невинаги остава истина. Понякога не остава нищо“**.

Вероятно така ще се случи, ако разгледаме изучаваната днес история в нашата югозападна съседка; впрочем, както и да ѝ сменят името, тя за нас ще си остане просто Македония, нашата Македония, чиято независимост, от любов и братски чувства, признахме преди повече от трийсет години – първи. Истината е, че жителите на съвременната държава не са се борили за своята независимост. Те я получиха някак си даром, ако това въобще беше независимост… Но ние, българите сме воювали за нея десетки години и сме дали много жертви в името на тази свобода. Свободата на Вардарска Македония, с която великите сили лукаво си играеха в началото на двайсети век, а през 1946-та, в едно с Коминтерна, като че ли я погубиха завинаги. При все това, че днешните политици всеки ден възпяват свободата и демокрацията, не е ясно какво точно имат предвид под тези понятия. И тук прозорливият съвременник лесно ще съзре едно съвсем неприкрито политическо лицемерие.

Именно тогава се изкова тази история, която щом бъде очистена от скалъпените лъжи, вероятно няма да остане нищо. И понеже в света, човешката душевност и земното време вакуум не може да съществува, в тази свободна хронотопия естествено и напълно правдиво ще се настани българската история. С нея нещата стоят по друг начин. Ако тя самата бъде очистена от лъжите и свободните съчинения не само, че ще остане истината, но тя ще заблести с нечувана и невиждана светлина. Само че това едва ли ще се случи скоро.

Както и да е. Ние знаем истината. Тя е светило, което огрява надалеч и светлината ѝ няма как да бъде затъмнена, колкото и опити за това да се правят в днешно време. А истинският християнин по нрав трябва да бъде правдолюбив.

Трудно може да бъде опровергано твърдението, че близкото ни минало и нашите дни са отявлен период на лъжи… Битуването им превръща съвремието ни във време уродливо. Именно тази дума използва съвсем скоро, уважаваният от мен, академик Марин Кадиев. Не мисля, че преувеличава. И не само по отношение на художественото слово и журналистиката, но като цяло в живота и политиката. Много думи, но без смисъл… Слагачество и цинизъм. Лъжите и уродливостта погубват обществената сила и човешкия устрем; дума, която отдавна забравихме… А някога тя бе заглавие и име на периодични издания. Материализира се злото, безсъвестността, а всичките им производни недостатъци се превръщат в нещо модерно… Слава Богу, има и изключения. И на тях се надяваме, те ни радват, те ни вдъхновяват. Те и чистата вяра в Бога и Неговия благ промисъл за нас и света. Но това в пустинята от лъжи и манипулации е своеобразен спасителен оазис, известен и достъпен само за малцина. И не трябва да обвиняваме времето… Било черно, тежко и болно. Съвсем не е така. Никак не ни е виновно времето. Виновни сме ние. Нямаме смелост да отстояваме правдата и истината, и да изобличаваме лъжата, както иска това от нас Христос.

Ако ние днес повтаряме като папагали, ограничени от матрицата, тиражираните лъжи, по-добре да замълчим во веки. Ако се предаваме на либералните лозунги за лоялност и приятелство, пренебрегвайки вечните нравствени закони и истори-ческата истина, по добре да спрем да пишем… Ако ласкаем покойник, само за да се харесаме на някого, без да го познаваме от първо лице и достатъчно добре, по-добре да се засрамим… Защото пишем и говорим лъжи. А лъжата е уродлива, въпреки различните си модерни литературни и политически маски. Има и още нещо… **Никоя съвременна история не може да бъде градена върху лъжа, защото рано или късно времето ще я разобличи…** Защото „делата на всекиго ще се открият“. **Когато признаеш една лъжа, ти самият ставаш лъжец. Днес ни съветват да излъжем в името на любовта и приятелството. Но това не е истинска любов, това не е истинско приятелство!**

За броени десетилетия БЮРМ (Бивша Югославска република Македония) смени името си няколко пъти. Нека се замислим дали сме чували за подобен случай: държава да сменя името си през десетина години. Сега е „Северна Македония“ – име освен неточно и не вярно, както констатира големият наш писател Валентин Караманчев… И се обосновава защо: „БЮРМ е Северна само спрямо Гърция“. За Сърбия е южна, за България – Югозападна, за Албания е Югоизточна, за Западните балкани – източна, а за Турция е западна (Батмак – залез).

А езикът? Езикът не е кулинарно ястие, да го поръсиш с мерудия и малко лют пипер… Езикът е израз на най-съкровените човешки мисли, на таланта, мечтите и въжделенията на людете. Той е идилия, а не математическа формула изведена от трима души с фамилии Колишевски, Темпо и Джилас – жадни за слава Титови слуги. „Език“, е славянска дума и означава народ. Вскýю шатáшася язы́цы – защо се вълнуват народите – пише в Библията.

Край Босфора има едно селце, казва се Сан Стефано. Нима не е известна на всички картата на българския език от 1929 г., напечатана в Лайпциг на немски, съставена въз основата на по-ранни изследвания от началото на двайсети век, която на запад се простира от Костурско през Тетово – чак до Ниш, че и по на север? Това е Санстефанска България. Но северномакедонците отказват да приемат факта, че говорят на български език, и не го признават за официален. Може би за това в държавата им, и дори в парламента им, говорят на най-различни езици – албански, турски, цигански – с преводачи…!? Този въпрос изисква радикално решение, до което няма да се стигне с т.нар. македонски език. Чел съм и за други „Сан Стефански“ държави: например Англия… Тя включва САЩ, континента Австралия, Нова Зеландия и още няколко острова. Всички там говорят на английски! А повече от милиард хора по света четат Сервантес в оригинал. Това са жителите на Сан Стефанска Испания. Разни държави из Средна, Северна и Южна Америка, които говорят испански като майчин език… и т.н. Защо нашата югозападна съседка „Северна Македония“ не признава българския си език, а твърди, че говори нов собствен?! Навярно има обяснение.

Но езикът е сложно понятие и освен това се променя. Далеч по-ясен е въпросът какъв е цар Самуил. Ясен и категоричен е и отговорът: българин… Най-малкото, защото Византийският император Василий Втори е българоубиец, а не македоноубиец. Също така ясно е, че братя Миладинови, са българи от Струга, защото са издали „Български народни песни“ – песните на родния

си край… Григор Пърличев, още в края на деветнадесети век, е наречен „Българският Омир“, а не „Македонският Омир“, и то не другаде, а в Атинския университет. И пр., и пр.

Може да стане въпрос спокойно и за герба и за химна на днешната ни съседка, защото там се споменават Гоце Делчев и Яне Сандански…

Родният град на Георги (известен като Гоце) Делчев е старият български град Кукуш, днес град Килкис, намиращ се в Северна Гърция. На въпроса какво общо има този град със днешната ни Югозападна Македония, едва ли някой неин жител може да даде смислен отговор. Но паметници на „македонеца“ Гоце Делчев из нея – колкото щеш. Не само негови – и на Самуил, че даже и на Александър Македонски… Ние години наред строим монументи като Шипка и паметника на Левски в София… А единственият ни храм-паметник на загиналите български воини в с. Искрец, Софийско и днес стои незавършен… Питам се, откъде пари за това грандиозно строителство на паметници в Македония? Зная, че има отговор и на този въпрос.

На герба им се извисява един връх, но такъв връх в „Северна“ Македония казват, че няма… Гористият връх прилича на Пирин. Само че Пирин е български, въпреки амбициите на Тито и Димитров през четирийсетте години на миналия век – да стане сръбски… и т.н., и т.н.

Известно е, че старият цар Филип е убит от жена си, майката на младия Александър, за да се възцари на престола бъдещият покорител на целия свят… След този акт, продиктуван от „силна майчина любов“ и в духа на древните македонци, от които, доказано е, че днес и помен не е останал, се питам как би се отнесъл към самозванците самият Александър (и майка му)? Или би се зарадвал, разбирайки че съвсем скоро народът му е възкръснал в земите край Вардар и в Битолското поле.

Историята помни и думите на лъжците. „Дайте ми само за две години земите край Пирин и аз ще превърна и там българите в македонци“ – казва Тито. Представяте ли си с какви средства е било възможно да се постигне подобно прочистване? Да. В процеса по създаването на новата държава са малтретирани и погубени над 250 хиляди българи и още толкова са прокудени. Това е близо половината от мъжкото население на Вардарска Македония. Този акт нима не е в разрез със съвременното право на Европейския съюз, който обявява за недопустимо преследването на хора по политически, расови, национални, етнически и др. причини… Защо тогава ни карат именно сега да си затворим очите? Защо ги затварят и те?

Метафоричните думи на Ванчо Михаилов не са най-приятелски и вежливи, но са казани от човек, който обича Македония, както се обича родната майка. Дал е живота си за нейната свобода и е преживял изгнание и мъки, заради личните си възгледи и самосъзнанието си на българин. Към края на земните си дни той заявява: **„Ако загубим българщината в Македония – атомна бомба да падне на парам парче да я направи, хич няма да съжалявам!“.** †